

Prava odluka

Etička dimenzija lobiranja

Nina BEGIČEVIĆ
doc. dr. sc.

Ulobiranju se često zanemaruje etička dimenzija. To često proizlazi iz činjenice da mnogi vlastite interese stavljaju ispred interesa i potreba drugih ljudi. Pri tome se zanemaruju poštenje, transparentnost i opće dobro koji bi trebali biti sastavni dio svake političke i bilo koje druge odluke. Lobiranje u kojem lobist vodi računa o te tri dimenzije

je pošteno i društveno korisno lobiranje.

Poštenje u lobiranju se odnosi na način na koji interesne skupine zastupaju svoje želje. U Hrvatskoj je nažalost bilo puno slučajeva u kojima je donošenje odluka bilo potpomognuto različitim novčanim iznosima, ovisno o važnosti te odluke.

Danas te afere izlaze u javnost i vidi se kako je funkcioniralo zastupanje pojedinih interesa u našem političkom i gospodarskom sustavu. Uz direktno podmićivanje davanjem novčanih sredstava, postoji i podmićivanje diskretnijim pristupom, plaćanjem luksuznih putovanja, karata za koncerte, utakmice, plaćanje skupih večera. Iako se ovdje ne radi o direktnom mitu, vidi se koja je njihova namjera i koliko su nepošteni ovakvi postupci. Druga važna dimenzija lobiranja mora biti transparentnost.

Transparentnost se odnosi na omogućavanje uvida u detalje oko postupka lobiranja svima koje to interesira. To znači da prije ili nakon donošenja neke odluke za koju se zna da je bila pod utjecajem neke interesne skupine mora postojati jasan uvid u to što je pojedina strana tražila ili zahtjevala, na koji način je donositelj odluke odlučio što učiniti te koja sredstva i postupci su korišteni. Na taj način se svi mogu uvjeriti u poštenje pojedinih skupina i donositelja odluka, a takav pristup ujedno pridonosi smanjenju negativnih konotacija javnosti o lobiranju.

Treća dimenzija je opće dobro. Odluka koja proizlazi iz lobiranja ne smije štetiti društvu. I interesna skupina i donositelj odluke moraju u obzir uzeti interese šire javnosti, skupine koju zastupaju te skupine na koje pojedina odluka može utjecati. Očekivano je da neka odluka za koju lobira jedna interesna skupina neće odgovarati svima, ali se pri donošenju odluke mora voditi računa o utjecaju na dobrobit društva u cjelini.